

Voiko viisautta opettaa? Aiempia tutkimustuloksia ja projektimme esittely

Eeva Kallio & Hannakaisa Isomäki

Jyväskylän yliopisto

Webinaari 12.3.2019

Viisaus

- Kompleksi ilmiö
- ***Kehityksen tai ihmisyyden ideaalitila, optimi, korkea tavoite***
- Eri mallit antavat erilaisia perspektiivejä ilmiöön *TAI* voidaan yrittää luoda jonkinlainen kokonaisnäkemys
- Esim. <https://www.hs.fi/elama/art-2000005041061.html> (Viisaustutkijan mukaan viisaus on hyvin harvinaista: "Ihmiset haluavat olla omahyväisen tyytyväisiä siihen, että ovat aina oikeassa")

Viisauden opettaminen

- **Nicholas Maxwell:** *yliopistojen tehtävänä ei ole pääsääntöisesti vain opettaa tietoa, vaan viisautta*
 - **Robert Sternberg:** *yliopistojen tehtävänä on opettaa kuinka tietoa sovelletaan ja käytetään eettisesti*
- => ***Ajatuksia sivistysyliopiston paluusta?***

OPETUSKOKEILUJA

Viisauspedagogiikka

Viisauden opettaminen: kaksi esimerkkiä

- **DeMichelis, Ferrari, Rosin, & Stern (2015)**: lukiolaiset, 1,5 t. /vko/ 3 vkoa ohjattua keskustelua ikääntyneiden kanssa luetusta elämänkertakirjasta + oppimispäiväkirja+ 2 x reflektio + 2 x autobiografia => pitkittäistutkimuksessa ei eroa kummassakaan ryhmässä alku/loppumittauksessa (N = 23)
- **Sharma and Dewangan (2017)**, johtamisen opiskelijat yliopistossa N=104 18 vkoa; mindfulness-harjoituksia 3 kertaa, fokus eri kerroilla eri ja case studyt johtajien hyveistä; oppimispäiväkirjat; keskustelua luokassa. Hyveet keskittyivät seuraaviin: (1) Syvä rehellisyys (2) moraalinen rohkeus, (3) moraalinen näkemys, (4) syvä epäitsekkyys (5) myötätunto ja huolenpito, (6) älyllinen vahvuus, (7) luova ajattelu, (8) reiluus ja oikeudenmukaisuus. Oppimispäiväkirjat mindfulness-kokemuksista & hyve-esimerkeistä. Ennalta annetut ohjaavat kysymykset=> Pitkittäistutkimuksessa ei eroa alku/loppumittauksen välillä.

Viisauspedagogiikka: Bryan & Ardelt (2018) tutkimus

- N=308, n. 19-vuotiaita collegeopiskelijoita
- Koe- ja kontrolliryhmä
- Yksi lukukausi, n. 75 min. opetusjakso kerrallaan
- Alku-loppumittaukset

Viisauspedagogiikka: Bryan & Ardelt (2018)

Lukuisa metodeja opettaa viisautta:

- Filosofisten, uskonnollisten ja eri kulttuurien viisaustekstien lukemista ja niistä keskustelua
- Luokkakeskustelu
- Reflektiopäiväkirjat
- Arvojen ja uskomusten pohdintapäiväkirjat
- Henkilökohtainen elämänfilosofia
- Aktiivisen keskustelun ja kuuntelun kehittäminen

Viisauspedagogiikka: Bryan & Ardel 2018

luettavia tekstejä

- Meditations of Marcus Aurelius
- Analects of Confucius: A Philosophical Translation
- Selections from Dhammapada.
- Various early Buddhist suttas
- Selections from Zen Speaks: Shouts of Nothingness
- Life and Morals of Jesus of Nazareth: A Path of Love and Justice
- Evans, J. (2012). Philosophy for Life and Other Dangerous Situations.
- Dan, Y. (2006). Confucius from the Heart: Ancient Wisdom for Today's World
- Yogis, J. (2009). Saltwater Buddha: A Surfer's Quest to Find Zen on the Sea

Viisauspedagogiikka: Bryan & Ardelt (2018) tulokset

- Mittarina 3D (Clayton-Birren-Ardelt)
- Tulos hypoteesien mukainen: koeryhmässä viisauden kasvua, mutta ei kontrolliryhmässä
- *Vaikea erotella mikä opetusmetodeista oli vaikuttavin*
- *Ongelma: mikä oli opettajan vaikutus? (ei kaksoissokkotutkimus)*
- *Onko mittari validi mittaamaan ilmiötä?*

Korkea-asteen viisauspedagogiikka

Bryan & Ardel 2018, Wisdom can be taught: A proof-of-concept study for fostering wisdom in the classroom, Learning and instruction, 58, s:111-113:

Mitä onnistuneet tutkimukset osoittavat viisauspedagogiikan piirteistä (kirjallisuuskatsaus)

Päämetodit

- ***Opiskelijoiden uskomusten haastaminen*** “class discussion, ethical dilemmas, and reflection journals”
- ***Opiskelijoiden omaksumien arvojen sanallistaminen*** “Prompt students to articulate their own values, weigh them against each other, and weigh them against the values of others in the community, including the common good”
- ***Itsensä kehittämiseen rohkaiseminen*** “s improving a variety of abilities, including comfort with ambiguity, perspective-taking, virtues, and moral emotions.”
- ***Itsereflektioon rohkaiseminen*** “about how the values and beliefs presented in the subject matter of the class may be applicable to the student's own past, present, and future life experience”

Korkea-asteen viisauspedagogiikka (jatkuu)

(Lähde: Bryan & Ardel 2018, *Wisdom can be taught: A proof-of-concept study for fostering wisdom in the classroom, Learning and instruction, 58 s:111-113*)

- ***Moraalisen tunteiden kultivointi (harjoittelu)*** “Consider the perspectives of others through scenarios that arouse empathy and through reflective or meditative exercises on moral emotions, such as gratitude and compassion.”

Näiden metodien lisäksi kaksi avustavaa metodia:

- ***Narratiivis-didaktisen tekstien lukeminen*** “These include narratives (to engage the moral imagination, to cultivate moral emotional sensitivity, and to prompt perspective taking) and didactic and speculative philosophical texts (to provide examples of principles to live by and frameworks for the exploration of interconnected beliefs about the world).”
- ***Tutkivaan, yhdessä etsivään yhteisöön rohkaiseminen*** “Foster a community of inquiry in which all participants (students and teacher) are mutually supportive and committed to the pursuit of understanding and self-improvement.”